

**Управление на капитала
и капиталови изисквания на Банкова група ДСК**

2010 г.

Управление на капитала и капиталови изисквания на Банкова група ДСК

Българска народна банка като главен регулаторен орган за Банкова група ДСК (Банковата група) определя минимален размер, елементи и структура на собствения капитал, както и минималните капиталови изисквания за поеманите от Банковата група рискове. Съблюдаването на регулаторните изисквания се наблюдава на шестмесечна основа. Банковата група следва да поддържа собствен капитал, който по всяко време да е по-голям или равен на сумата от капиталовите изисквания:

- За кредитен риск и риск от разсейване по отношение на банковия портфейл;
- За позиционен риск и сетълмент риск по отношение на дейността в търговския портфейл;
- За риск от контрагента по отношение на цялостната дейност;
- За валутен и стоков риск по отношение на цялостната дейност;
- За операционен риск по отношение на цялостната дейност.

(1) Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели се образува от сбора на капитала от първи ред (първичен капитал) и капитала от втори ред (допълнителен капитал), намалени със специфични отбивни.

Елементи на капитала от първи ред са: регистрирания и внесен капитал; малцинствените участия, фонд „Резервен”, резервите с общо предназначение, заделени от печалбата след облагането ѝ и безсрочни инструменти, които отговарят на определени условия. Сумата на горните елементи се намалява с нематериалните активи, включително положителната репутация и с нереализираната загуба от финансови инструменти на разположение за продажба.

Елементи на допълнителния капитал са резервите от преценка на недвижимите имоти, използвани за банкова дейност, както и сумите, привлечени от Банковата група чрез безсрочни дългово-капиталови (хибридни) финансови инструменти или подчинен срочен дълг.

Намаления от регулаторния капитал са: балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие в неконсолидирано дружество, когато представляват над 10 на сто от капитала на банка или финансова институция; балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват 20 или над 20 на сто от внесеня капитал на застрахователни, презастрахователни предприятия и застрахователни холдинги, както и специфични намаления от капитала: балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от внесеня капитал на неконсолидирано нефинансово предприятие. Намаленията се приспадат поравно от капитала от първи и от капитала от втори ред.

Българска народна банка определя обхвата на дъщерните предприятия, подлежащи на надзорна консолидация. В обхвата на надзорната консолидация на Банкова група ДСК попадат следните дъщерни и асоциирани дружества на Банка ДСК:

- Напълно консолидирани са: „ДСК Управление на активи”, СПОК „ДСК Родина”, „ДСК Бул Проджект” ООД, „ДСК Турс”, чието дъщерно дружество „ДСК Тран-Секюрити”, извършващо спомагателна дейност по смисъла на Закона за кредитните институции, е също напълно консолидирано.

- Консолидирани по метода на собствения капитал са „ДСК Лизинг” АД и „Дружество за касови услуги” АД.

Националният регулатор налага лимити и съотношения към елементите и структурата на капитала за регулаторни цели. Допълнителният капитал не може да надвишава капитала от първи ред. Капиталът от втори ред, привлечен чрез дългово-капиталови (хибридни) инструменти или чрез подчинен срочен дълг, не може да превишава половината от капитала от първи ред.

(2) *Капиталови показатели*

Собствен капитал (капиталова база)

	31 декември 2010	31 декември 2009
<i>В хиляди лева</i>		
Капитал от първи ред преди специфични намаления	1 104 945	1 101 032
Регистриран и внесен капитал	153 984	153 984
Резерви	960 686	960 214
Малцинствени участия	1 162	1 110
Оценъчни разлики от дългови инструменти на разположение за продажба	(1 016)	(4 285)
Други резерви с общо предназначение	21 994	21 994
Нематериални активи	(31 865)	(31 985)
Капитал от втори ред преди специфични намаления	443 098	542 247
Резерви от преценка на недвижими имоти, в които се помещава банката	71 490	92 406
Подчинен срочен дълг - до 50% от Капитал от първи ред	371 608	449 841
Намаления от капитала от първи и втори ред	(3 064)	(5 211)
Балансовата стойност на инвестициите в акции и други форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от капитала на банка или финансова институция	(685)	(2 846)
Специфични намаления от капитала от Първи и Втори ред	(2 379)	(2 365)
Пропорционално разпределение на намаленията		
от капитала от Първи ред	(1 532)	(2 605)
от капитала от Втори ред	(1 532)	(2 606)
Капитал от първи ред	1 103 413	1 098 427
Капитал от втори ред	441 566	539 641
Собствен капитал (капиталова база)	1 544 979	1 638 068
Превишение (+) / недостиг (-) на собствения капитал	768 519	748 416

Банковата група установява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи. Рисково-претеглените активи представляват сумата от рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск. Адекватността на първичния капитал е процентното съотношение между капитала от първи ред и рисково-претеглените активи. Отношението на общата капиталова адекватност не може да бъде по-малко от 12 %, а на адекватността на първичния капитал – по-малко от 6 %.

Капиталови съотношения

	31 декември 2010	31 декември 2009
Отношение на обща капиталова адекватност	23,88%	22,09%
Отношение на адекватност на капитала от първи ред	17,05%	14,82%

На 19 декември 2007 г. ОТП Файненсинг Холандия Б.В. (OTF Financing Netherlands B.V.) предоставя на Банка ДСК подчинен срочен дълг в размер на 200 милиона евро, а на 20 октомври 2008 г. - още 150 милиона евро. Падежът на първия подчинен срочен дълг е на 19 декември 2012 г., а на втория – 20 декември 2016 г. Включването на подчинения срочен дълг в допълнителния капитал става в случай, че той отговаря на нормативно-определените условия и след получаване на разрешение от БНБ. През последните 5 години до падежа на дълга, той се включва като елемент на регулаторния капитал с намаление от 20 на сто годишно.

Политиката на Банкова група ДСК по управление и разпределение на капитала се определя от Управителния съвет на Банката. Разпределението на капитала между различните операции и дейности има за задача да оптимизира доходността от алокирания капитал. Процесът се осъществява под ръководството на Комитета за активите и пасивите, като се прави преглед на нивата на поетия от Банковата група кредитен, пазарен и операционен риск. Съвместно с ОТП Банк Унгария, в процеса на планиране на капитала на групата, се извършва вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, като се преценява необходимостта от увеличение на регулаторния капитал.

За определяне на капиталовите изисквания за кредитен и пазарен риск Банкова група ДСК разграничава всичките си позиции между търговски и банков портфейл. Търговският портфейл обхваща позициите във финансови инструменти и стоки, които Банковата група държи с намерение за търгуване или за хеджиране на други елементи в търговския си портфейл. Такива позиции се държат с цел краткосрочна препродажба или реализиране на печалба от разликите между техните продажни и покупни цени, възникващи от действителните или очакваните краткосрочни ценови разлики на пазара. Банковият портфейл обхваща балансовите и задбалансовите позиции, които не са класифицирани като позиции в търговския портфейл.

(3) *Капиталови изисквания за кредитен риск*

Банкова група ДСК прилага стандартизирания подход за изчисляване на рисково-претеглените си активи за кредитен риск. За целта Банковата група умножава позициите си в банковия портфейл по рискови тегла, определени от местния регулаторен орган БНБ, в зависимост от външната кредитна оценка на емитента на всеки актив. Така изчислените рисково-претеглени активи включват позициите в банковия портфейл, приравнените към балансови задбалансови позиции, извънборсовите дериватни инструменти (ОТС), претеглени за риск от контрагента и позициите в търговския портфейл, претеглени за риск от контрагента.

Директива 2006/48/ЕО на Европейския парламент определя общата рамка на стандартизирания подход за присъждане на рискови тегла в зависимост от външната кредитна оценка на активите, като едновременно с това определя и възможностите за национални дискреции на националния регулаторен орган.

До 2009 г. БНБ, по силата на национална дискреция, определя прилагане на по-високи рискови тегла: за вземания или условни вземания на дребно се прилага рисково тегло 100 % (вместо 75 % по Европейската Директива); за вземания или условни вземания, обезпечени с жилищна ипотека, отговаряща на регулаторните изисквания се прилага рисково тегло 50 % (вместо 35 %), а вземания, обезпечени с ипотека на търговски имоти не получават по-благоприятното третиране с 50 % рисково тегло, допускано от Директивата.

От 2010 г. се прилагат определените от Директивата рискови тегла за вземания на дребно - 75 % и за вземания, обезпечени с жилищна ипотека, отговаряща на регулаторните изисквания – 35 %. Вземания, обезпечени с ипотека на търговски имоти не получават по-благоприятното третиране с 50 % рисково тегло, допускано от Директивата.

Капиталовото изискване по стандартизирания подход за кредитен риск е 12 %.

Експозиции към кредитен риск и риск от разсейване към 31 декември 2010 г.

В хиляди лева

Клас балансови експозиции	Отчетна стойност		Провизия	Нетна стойност по рискови тегла						Общо нетна стойност	Капиталово изискване
	преди редуциране на кредитния риск	след редуциране на кредитния риск		0%	20%	35%	50%	75%	100%		
Централни правителства и централни банки	654 465	691 595	-	654 519	-	-	37 076	-	-	691 595	2 224
Регионални или местни органи на властта	16 717	16 717	(376)	-	-	-	-	-	16 341	16 341	1 961
Административни органи или сдружения с нестопанска цел	486	318	-	-	-	-	-	-	318	318	38
Международни банки за развитие	14 928	14 928	-	14 928	-	-	-	-	-	14 928	-
Институции	350 946	337 942	-	-	75 912	-	260 002	-	2 028	337 942	17 666
Предприятия	1 226 598	1 208 186	(17 106)	-	-	-	-	-	1 191 080	1 191 080	142 930
Вземания на дребно	2 994 716	2 977 954	(106 580)	-	-	-	-	2 871 374	-	2 871 374	258 424
Вземания обезпечени с недвижимо имущество	2 485 731	2 485 317	(12 019)	-	-	1 995 856	-	-	477 442	2 473 298	141 119
Просрочени вземания	832 028	832 028	(543 849)	-	-	-	77 988	-	210 191	288 179	29 902
Вземания от колективни инвестиционни схеми	775	775	(212)	-	-	-	-	-	563	563	68
Други	551 875	563 505	(5 677)	192 584	65 052	-	-	-	300 192	557 828	37 584
Общо	9 129 265	9 129 265	(685 819)	862 031	140 964	1 995 856	375 066	2 871 374	2 198 155	8 443 446	631 916

Клас задбалансови експозиции	Отчетна стойност		Провизия	Нетна стойност по рискови тегла преди кредитна конверсия						Общо нетна стойност	Капиталово изискване
	преди редуциране на кредитния риск	след редуциране на кредитния риск		0%	20%	35%	50%	75%	100%		
Централни правителства и централни банки	-	7 262	-	7 262	-	-	-	-	-	7 262	-
Регионални или местни органи на властта	1 189	1 072	-	-	-	-	-	-	1 072	1 072	52
Административни органи или сдружения с нестопанска цел	8	8	-	-	-	-	-	-	8	8	-
Институции	4 935	5 713	-	-	116	-	1 427	-	4 170	5 713	294
Предприятия	463 394	422 731	-	-	-	-	-	-	422 731	422 731	16 962
Вземания на дребно	123 657	116 509	-	-	-	-	-	116 509	-	116 509	225
Вземания обезпечени с недвижимо имущество	60 715	60 706	-	-	-	31 184	-	-	29 522	60 706	1 050
Други	5 977	45 874	-	34 152	6 052	-	-	-	5 670	45 874	75
Общо	659 875	659 875	-	41 414	6 168	31 184	1 427	116 509	463 173	659 875	18 658

За установяване на експозицията към кредитен риск от контрагента по сделки с извънборсови дериватни инструменти Банкова група ДСК прилага метода на пазарната оценка, при който стойността на експозицията се определя чрез сумиране на текущата разменна стойност и потенциалната бъдеща кредитна експозиция. Текущата разменна стойност на срочните контракти за обмяна на валута е пазарната стойност на договорите, когато тя е положителна, или равна на нула, когато пазарната стойност е нулева или отрицателна. Добавката за потенциалната бъдеща кредитна експозиция се изчислява като размерът на условната главница по договорите се умножи по кредитен конверсионен коефициент, който се определя от срока до падежа и вида на договора – в случая 1 % за валутни договори със срок под 1 година.

Клас експозиции към кредитен риск от контрагента	Отчетна стойност		Провизия	Нетна стойност по рискови тегла						Общо нетна стойност	Капиталово изискване
	преди редуциране на кредитния риск	след редуциране на кредитния риск		0%	20%	35%	50%	75%	100%		
Институции	225	225	-	-	-	-	225	-	-	225	14
Вземания на дребно	3	3	-	-	-	-	-	3	-	3	-
Общо	228	228	-	-	-	-	225	3	-	228	14

(4) *Капиталови изисквания за пазарен риск*

Рисково-претеглените активи за пазарен риск включват рисково-претеглените активи за позиционен риск в търговския портфейл и рисково-претеглените позиции за валутен риск за цялостна дейност.

▪ **Капиталови изисквания за позиционен риск**

Търговският портфейл на Банковата група съдържа дългови и капиталови инструменти и инвестиции в колективни инвестиционни схеми, за които тя изчислява капиталови изисквания за общ и специфичен риск за всяка валута поотделно.

За изчисляване на капиталовите изисквания за общ позиционен риск на дълговите инструменти Банковата група прилага падежния подход, при който нетните позиции от съответния дългов инструмент се претеглят в зависимост от техния падеж.

За изчисляване на капиталовите изисквания за специфичен риск на дълговите инструменти Банковата група умножава нетните позиции от съответния дългов инструмент по тегла съобразно емитента, външната му кредитна оценка и остатъчния срок до падеж на инструмента.

За изчисляване на капиталовото изискване за специфичен риск на капиталовите инструменти се прилага рисково тегло от 6 % върху общата брутна позиция в капиталови инструменти и 48 % - върху позицията в колективни инвестиционни схеми.

Рисковото тегло за общ риск на капиталовите инструменти е 12 % върху общата нетна позиция на групата.

Капиталови изисквания за позиционен риск към 31 декември 2010 г. – дългови инструменти

В хиляди лева

Дългови инструменти в търговския портфейл	BGN	EUR	Тегла	Капиталово изискване
Общ риск. Падежен подход				
0 ≤ 1 месец	578	7 310	0,00%	-
> 1 ≤ 3 месеца	194	-	0,30%	1
> 3 ≤ 6 месеца	-	61	0,60%	-
> 6 ≤ 12 месеца	977	-	1,05%	10
> 1 ≤ 2 (1,9 при купон под 3%) години	2 626	5 806	1,88%	158
> 2 ≤ 3 (> 1,9 ≤ 2,8 при купон под 3%) години	250	1 298	2,63%	41
> 3 ≤ 4 (> 2,8 ≤ 3,6 при купон под 3%) години	3 037	-	3,38%	103
> 4 ≤ 5 (> 3,6 ≤ 4,3 при купон под 3%) години	1 221	-	4,13%	50
> 5 ≤ 7 (> 4,3 ≤ 5,7 при купон под 3%) години	20 306	-	4,88%	990
> 7 ≤ 10 (> 5,7 ≤ 7,3 при купон под 3%) години	21 097	2 021	5,63%	1 300
> 10 ≤ 15 (> 7,3 ≤ 9,3 при купон под 3%) години	-	16 963	6,75%	1 145
Общо	50 286	33 459		3 798

Специфичен риск

Дългови инструменти от първа категория на табл. 1 от Приложение IX (0% капиталово изискване)	50 286	33 398	0,00%	-
Дългови инструменти от втора категория на табл. 1 от Приложение IX с остатъчен падеж ≤ 6 месеца	-	-	0,25%	-
Дългови инструменти от трета категория на табл. 1 от Приложение IX	-	61	12,00%	7
Общо	50 286	33 459		7
Капиталово изискване по валути	2 396	1 409		3 805

Капиталови изисквания за позиционен риск към 31 декември 2010 г. – капиталови инструменти

Капиталови инструменти и позиции в КИС в търговския портфейл - национален пазар	Нетна дълга позиция	Капиталови изисквания - %	Капиталови изисквания - сума
Общ риск			
Капиталови инструменти - други	-	12,00%	-
Специфичен риск			
Капиталови инструменти - други	-	6,00%	-
Позиции в колективни инвестиционни схеми	1 512	48,00%	726
Капиталово изискване			726

▪ **Капиталови изисквания за валутен риск**

Банкова група ДСК изчислява капиталово изискване за валутен риск, произтичащ от позициите в банков и търговски портфейл, когато сумата на общата нетна открита валутна позиция превишава 2 % от собствения капитал (капиталовата база).

От 1999 г. в България е въведен Валутен борд и националната валута е прикрепена към еврото с фиксиран курс. Поради тази причина позициите деноминирани в евро не участват в изчислението за открита валутна позиция и не са подложени на капиталови изисквания.

Капиталови изисквания за валутен риск към 31 декември 2010 г.

В хиляди лева

Нетна открита валутна позиция	Брутна позиция		Нетна позиция	Капиталово изискване (сума)*
	дълга	къса		
Обща позиция във валути, различни от отчетната	237 008	235 077	1 931	-
Валути във втората фаза на ЕПС	-	-	-	
Други валути (вкл. КИС, третиранни като отделни валути)	237 008	235 077	1 931	
Валутни позиции				
EUR**	2 918 813	2 751 280	167 533	
GBP	16 927	16 906	21	
SEK	613	293	320	
CHF	2 335	2 713	(378)	
Други валути на страни от ЕИО***	344	-	344	
USD	216 399	215 165	1 234	
CAD	308	-	308	
JPY	82	-	82	

* когато нетната открита валутна позиция превишава 2% от капиталовата база

** EUR не участва в изчислението за открита валутна позиция

*** RON и HUF

(5) *Капиталови изисквания за операционен риск*

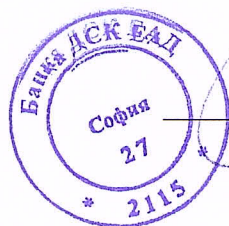
Банкова група ДСК изчислява капиталово изискване за операционен риск като използва подхода на базисния индикатор. Този подход предвижда Банковата група да изчислява размера на капитала за покриване на загуби от операционен риск чрез умножение на средногодишния брутен доход за последните три години по коефициент 0.15. Брутният доход се формира от сумата на нетния лихвен доход и нетния нелихвен доход преди приспадането на провизиите за обезценка и оперативните разходи на базата на одитирани данни.

Капиталови изисквания за операционен риск към 31 декември 2010 г.

В хиляди лева

Групи дейности	Брутен доход			Капиталово изискване
	2007	2008	2009	
Общо банкови дейности, предмет на подхода на базисния индикатор	466 031	558 701	593 149	121 341

Виолина Маринова
Главен изпълнителен директор

Доротея Николова
Изпълнителен директор